

Uchwała Nr 47/15
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 18 maja 2015 r.

w sprawie nadania Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza”
Narodowemu Centrum Badań Jądrowych

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596, z późn. zm.¹⁾) oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. Nr 31, poz. 130, z późn. zm.²⁾), w związku z § 2 i § 3 uchwały Nr 141/06 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie ustanowienia Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza” (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 155, poz. 6059 i Nr 221, poz. 8330) – uchwała się, co następuje:

§ 1.

Nadaje się Narodowemu Centrum Badań Jądrowych Odznakę Honorową „Zasłużony dla Mazowsza”.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Mazowieckiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego

Ludwik Rakowski

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2013 r. poz. 645 oraz z 2014 r. poz. 379 i 1072.

²⁾ Zmiany tekstu wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 123, poz. 1353 oraz z 2009 r. Nr 92, poz. 753.

Uzasadnienie

W dniu 10 lipca 2006 roku Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę Nr 141/06 w sprawie ustanowienia Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza” (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2006 r. Nr 155, poz. 6059).

Zgodnie z § 3 ww. uchwały Sejmik Województwa Mazowieckiego, na wniosek Komisji Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza”, w drodze uchwały nadaje Odznakę.

Narodowe Centrum Badań Jądrowych jest jednym największych instytutów naukowych (badawczych) w Polsce, dysponującym m.in. jedynym w Polsce jądrowym reaktorem badawczym „Maria”. Zatrudnia ponad 1000 fizyków, inżynierów i pracowników pomocniczych. Kadra naukowa liczy ok. 70 profesorów i doktorów habilitowanych oraz ponad 120 doktorów. Działa na podstawie:

- ustawy z dnia 30 kwietnia 2010r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2010 r. Nr 96 poz. 618 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654) zwanej dalej „ustawą”;
- ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 264);
- zarządzenia Nr 31 Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1982 r. w sprawie organizacji jednostek naukowo-badawczych i rozwojowych atomistyki (M.P. Nr 32, poz. 279);
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2011 r. w sprawie połączenia Instytutu Problemów Jądrowych imienia Andrzeja Sołtana oraz Instytutu Energii Atomowej POLATOM (Dz. U. Nr 173, poz. 1032);
- własnego statutu zatwierdzonego przez Ministra Gospodarki 21 stycznia 2014 r.

Posiada swoich przedstawicieli w Radzie Głównej Instytutów Badawczych.

Powstało 1 września 2011 r. w efekcie włączenia Instytutu Energii Atomowej POLATOM do Instytutu Problemów Jądrowych im. Andrzeja Sołtana (Instytut Badań Jądrowych w Świerku koło Otwocka powołano 4 czerwca 1955 r.). Energetyka jądrowa odgrywa coraz większą rolę w globalnych dostawach energii elektrycznej. Dostarcza ona znaczną część energii w krajach rozwiniętych i staje się coraz ważniejsza w niektórych krajach rozwijających się. Jest stabilną, tańszą i czystsza alternatywą źródła ciepła nie tylko dla gospodarstw domowych, ale i sektora przemysłowego, przyczynia się ona do zaspokajania rosnącego zapotrzebowania na energię, jednocześnie pozwalając unikać emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń. Jednak NCBJ to nie tylko energetyka jądrowa. Zajmuje się także badaniami podstawowymi z dziedziny fizyki subatomowej (fizyka cząstek elementarnych i jądrowa, fizyka plazmy gorącej itp.) oraz stosowaniem metod fizyki jądrowej i rozwijaniem technologii jądrowych. Centrum produkuje także m.in. radiofarmaceutyki oraz urządzenia dla rozmaitych gałęzi nauki i gospodarki, w tym medycyny. Tworzy infrastrukturę informatyczną i laboratoryjną niezbędną dla wsparcia eksperckiego programu budowy energetyki jądrowej w Polsce. W pracy naukowej zajmuje się eksperymentalnym i teoretycznym poszukiwaniem najbardziej fundamentalnych praw przyrody – uczestnicząc w wielkich konsorcjach badawczych spogląda w głąb najmniejszych składników materii oraz daleko w niebo, wykorzystując roboty obserwacyjne własnej konstrukcji. Prowadzi badania reaktorowe i prace nad paliwem jądrowym, a także nad bezpieczeństwem instalacji jądrowych. Bada gorącą plazmę dla energetyki termojądrowej przyszłości i rozwija metody modyfikacji materiałów. Prowadzi badania na rzecz ochrony

środowiska i bezpieczeństwa. Korzysta z doświadczeń krajów zaawansowanych w energetyce jądrowej i we współdziałaniu z nimi kształci własną kadrę.

Narodowe Centrum Badań Jądrowych jest jednym z największych instytutów naukowych w Polsce, którego istnienie ma ogromny wpływ na rozwój gospodarczy zarówno naszego regionu, jak i całego kraju. Centrum zajmuje się nie tylko badaniami z dziedziny fizyki atomowej oraz rozwijaniem technologii jądrowych, ale także produkuje specjalistyczne urządzenia dla rozmaitych gałęzi nauki i gospodarki, m.in. aparaturę i wyposażenie medyczne, które są nieocenioną pomocą w ratowaniu ludzkiego zdrowia i życia. Centrum tworzy również infrastrukturę informatyczną i laboratoryjną niezbędną dla wsparcia programu budowy energetyki jądrowej w Polsce oraz wykonuje podzespoły na potrzeby misji kosmicznych. Tworzy Park Naukowo-Technologiczny, w którym jego własne opracowania są komercjalizowane z udziałem partnerów gospodarczych. Współpracuje z czołowymi instytutami na niemal wszystkich kontynentach oraz współuczestniczy w globalnych przedsięwzięciach i programach naukowych (w tym w programie energetyki przyszłości ITER oraz w programie badań nad sposobami walki z zagrożeniem terrorystycznym EURITRACK).

NCBJ świadczy bogatą gamę usług badawczych i konstrukcyjnych dla kontrahentów krajowych i zagranicznych. Prowadzi badania detektorów promieniowania jonizującego i materiałów do ich produkcji dla największych producentów i laboratoriów naukowych. Buduje unikalną elektronikę do detektorów, m.in. wykonał układy i systemy dla największego urządzenia badawczego stworzonego przez człowieka – akceleratora LHC w Genewie. Centrum poświęca także wiele uwagi popularyzacji wiedzy. Prowadzi studia doktoranckie w zakresie wielu różnych dziedzin fizyki, kosmologii i badań materiałowych, proponuje bogatą ofertę edukacyjną dla uczniów, nauczycieli i studentów oraz ofertę szkoleniową dla instytucji gospodarczych, służb publicznych i samorządowych. Główna siedziba Centrum znajduje się w Otwocku w dzielnicy Świerk. Zakłady naukowe NCBJ zlokalizowane są także w Warszawie (3) i w Łodzi (1).

Na terenie instytutu znajduje się jedyny w Polsce działający reaktor jądrowy „Maria”, który 17 grudnia 2014 roku obchodził swoje 40-urodziny. Nazwany na cześć polskiej noblistki Marii Curie Skłodowskiej reaktor wykorzystywany jest m.in. do badań fizycznych, wytwarzania materiałów dla przemysłu, szkoleń na potrzeby energetyki, bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Wyjątkowe właściwości „Marii” wykorzystywane są również w medycynie, poprzez napromienianie izotopów niezbędnych do ratowania ludzkiego życia.

Historia placówki na przestrzeni tych sześciu dekad jest powodem do dumy i satysfakcji. Sukcesywny rozwój sprawił, że dziś Narodowe Centrum Badań Jądrowych przekształciło się w instytucję o dużym znaczeniu dla świata nauki zarówno w kraju, jak i za granicą. Na szczególne słowa uznania zasługują przełomowe programy i inicjatywy podjęte przez Instytut, dzięki którym nastąpiły przełomowe odkrycia w dziedzinie badań jądrowych. Wiedza i doświadczenie pracowników Centrum sprawiają, że jest to największy polski instytut badawczy.

Uchwałą Nr 2/2015 z dnia 20 kwietnia 2015 r. Komisji Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza” laureatem Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Mazowsza” wybrane zostało Narodowe Centrum Badań Jądrowych.

W związku z powyższym zachodzi konieczność podjęcia stosownej uchwały.